

В цілому, політика управління дебіторською заборгованістю складається із умов, правил та процедур, виконання яких забезпечує досягнення запланованого результату.

Використана література

1. Беялов Т.Е. Аналіз форм і методів управління дебіторською заборгованістю у складі оперативних фінансових активів корпорації / Т.Е. Беялов // Актуальні проблеми економіки. - 2013. - № 9 (51). – С.30-36.
2. Власова І. О. Політика управління заборгованістю в системі фінансового менеджменту підприємств / І.О. Власова // Схід: аналітично-інформаційний журнал. Серія «Економіка». - 2011. - № 5(112). - С. 17 - 20.
3. Гоцуляк С.М. Методи управління дебіторською заборгованістю / С.М. Гоцуляк // Вісник соціально - економічних досліджень: зб. наук, праць. Вип. 18. - Одеса, ОДЕУ. - 2014. – С.69-74.
4. Заров К.Г. Управление дебиторской задолженностью: оценка экономического эффекта от предоставления коммерческого кредита при условии увеличения закупаемой партии товаров / К. Г. Заров // Финансовый менеджмент. – 2008. – №3. – С. 3–19.
5. Коренева И.Н. Управление дебиторской задолженностью на предприятиях российской федерации : автореф. дис. на соискание учен. степени доктора эконом. наук : спец. 08.00.10 «Финансы, денежное обращение и кредит» /И.Н. Коренева. – Санкт-Петербург, 2008. – 24 с.
6. Скорба О. А. Управління дебіторською заборгованістю та альтернативні методи її рефінансування / О.А. Скорба // Економіка: проблеми теорії та практики: зб. наук, праць. Вип. 204, Т. І. -Дніпропетровськ, ДНУ, 2015. — С 196-202.
7. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник / За ред. проф. Г.Г. Кірейцева. – К.: ЦУЛ, 2002. – 496 с.

УДК 657

Тетяна Моряк – ст. гр. ПО-21

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ОБЛКОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЕЛЕМЕНТ СИСТЕМИ ОБЛІКУ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Королюк Т. М.

Tetiana Moriak, student

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

ACCOUNTING POLICY OF THE ENTERPRISE AS AN ELEMENT OF THE ACCOUNTING SYSTEM

Scientific supervisor: Ph.D., Associate Professor Koroliuk T.M.

Система бухгалтерського обліку — це своєрідний механізм підготовки та відображення інформації про майнове та фінансове становище підприємства. Завдяки цій інформації внутрішні та зовнішні її користувачі мають уявлення про реальний стан справ на підприємстві.

Як відомо, методична база ведення бухгалтерського обліку складається з використання первинних облікових документів, інвентаризації, оцінки, калькулювання, організації обліку (управлінського, бухгалтерського та податкового), виконання розрахунків та проведень, контролю, підготовки звітності. Створення цілісної системи обліку передбачає активне застосування специфічного елемента регулювання бухгалтерського обліку та звітності — облікової політики підприємства.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. №996-XIV облікова політика – це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання і подання фінансової звітності [2].

Під час розробки облікової політики слід враховувати вимоги до якісних характеристик бухгалтерського обліку та фінансової звітності, викладені в НП(С)БО 1, методи та процедури, передбачені іншими П(С)БО, норми й нормативи, встановлені законодавчими актами України [4].

У процесі побудови облікової політики підприємства вагоме значення мають як зовнішні, так і внутрішні фактори впливу на облікову політику. Розглянемо детальніше дані фактори.

Зовнішні фактори включають наступні фактори: правова система, політична система, ступінь законодавчого регулювання питань обліку, особливості системи оподаткування, ступінь втручання держави в економічні відносини, розміри та складність суб'єктів бізнесу, ступінь участі підприємств у спільній діяльності, професійні об'єднання бухгалтерів та аудиторів, теоретичні концепції бухгалтерського обліку, прийняті країною.

До внутрішніх факторів відносяться: форма власності суб'єкта господарювання, організаційно-правова форма господарювання, особливості виробничої та торговельної діяльності підприємства, контроль та відповідальність материнського підприємства за діяльність дочірніх підприємств, організаційна структура групи підприємств.

Кажучи про зовнішній вплив, необхідно враховувати той факт, що облікова політика підприємства формується під безпосереднім впливом загальнонаціональної та регіональної політики обліку. Тому виділяючи фактори, варто зауважити, що окремі з них будуть мати вплив на облікову політику на різних її рівнях. А от внутрішні фактори залежать лише від особливостей діяльності конкретного суб'єкта господарювання.

Розглянуті фактори по-різному впливають на господарюючий суб'єкт, а саме на організацію його системи обліку. Серед розглянутих є фактори прямої і непрямой дії.

Фактори непрямой дії характеризують і визначають політичні свободи, соціально-економічні умови, міжнародні угоди та стосунки, рівень науково-технічного прогресу, ситуацію на ринку інвестицій, умови залучення позикових коштів, екологічну ситуацію та умови природокористування.

Фактори прямої дії формують економіко-правове середовище (стан господарського, податкового, митного, бухгалтерського законодавства); характеризують безпосереднє ділове оточення (споживачів, постачальників, конкурентів, інвесторів, ділових партнерів, ділові об'єднання), а також стан економіки

(рівень інфляції, стабільність фінансової системи, зростання цін на виробничі ресурси, попит на українську продукцію, платоспроможність підприємств і населення) [3].

У загальному, формування оптимального варіанта облікової політики є складною проблемою. При формуванні облікової політики застосовують такі етапи:

1. Перший етап передбачає визначення об'єктів бухгалтерського обліку, відносно яких має бути розроблена облікова політика. Враховуючи, що кожне підприємство проводить господарську діяльність з притаманною тільки йому специфічною сукупністю об'єктів бухгалтерського обліку, на цьому етапі вимагається встановлення предмета облікової політики.

2. На другому етапі здійснюють виявлення, аналіз, оцінювання та ранжування факторів, під впливом яких здійснюється вибір принципів, методів, прийомів ведення бухгалтерського обліку та формування показників бухгалтерської фінансової звітності. Залежно від складу об'єктів обліку на цьому етапі виявляються конкретні умови, явища і процеси, які безпосередньо впливають на розроблення облікової політики.

3. Метою третього етапу є ідентифікація можливих до застосування підприємством діючих принципів, методів та прийомів ведення бухгалтерського обліку. На цьому етапі передбачається здійснення відбору потенційно придатних до використання підприємством принципів, прийомів та методів бухгалтерського обліку за визначеними вище умовами.

4. На четвертому етапі здійснюють вибір принципів, методів та прийомів ведення бухгалтерського обліку та складання бухгалтерської фінансової звітності, що відповідають умовам діяльності підприємства та запитам користувачів звітної інформації.

5. На заключному п'ятому етапі вибрана облікова політика оформляється відповідно до формальних вимог до неї.

В такій послідовності кожен етап є виключно необхідним, оскільки забезпечує здійснення наступного [3].

Облікова політика, як і всі інші внутрішні питання конкретного підприємства, повинна бути оформлена у одному з його розпорядчих документів – Наказі про облікову політику. Цей документ використовується виключно у межах конкретного підприємства.

Облікова політика щодо фінансової звітності визначається виходячи з вимог стандартів бухгалтерського обліку і передбачає обрання дозволених альтернативних способів відображення в обліку і звітності доходів і витрат та оцінки статей балансу.

Облікова політика щодо податкового обліку визначається виключно законами про податки і збори та передбачає вибір альтернативних методів оподаткування, відображення у податковій звітності доходів і витрат.

Одним з важливих елементів облікової політики є формування системи управлінського обліку на підприємстві, що могло б забезпечувати прийняття більш якісних управлінських рішень. Облікова політика щодо отримання даних управлінського обліку має передбачати виділення центрів відповідальності, які охоплюють всю організаційну структуру підприємства.

Облікова політика покликана створити на кожному конкретному підприємстві таку систему обліку, яка б дала можливість надавати фінансовій звітності інформацію, складену з урахуванням особливостей кожного підприємства [1].

Отже, з одного боку, облікова політика є складовою системи обліку країни, а з іншого, – сама містить певний набір складових. Сукупність факторів, що впливають на процес формування облікової політики на рівні конкретного суб'єкта господарської діяльності, не дозволяє одночасно визначити склад та структуру його облікової політики.

Використана література

1. Барановська Т. В. Облікова політика підприємств в Україні: теорія і практика. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. – К., 2005. – 24 с.

2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. №996-XIV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

3. Конспект лекцій з дисципліни «Облікова політика підприємства» для студентів напряму 6.030509 «Облік і аудит» / Укладач: Кіляр О.Р. – Тернопіль, ТНТУ імені І.Пулюя, 2016. – 69 с.

4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 31.03.99 р. № 87. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

УДК 328

Наталія Оксентюк – ст. гр. ПФм -51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ЕКОНОМІЧНА ДОЦІЛЬНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПРОМИСЛОВОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Науковий керівник: к.е.н., доц. Хрупович С.Є.

Nataliya Oksentyuk, student

Ternopil Ivan Puluja National Technical University, Ukraine

ECONOMICAL FEASIBILITY OF FINANCIAL MANAGEMENT FOR THE INDUSTRIAL ENTERPRISE

Scientific supervisor: Ph.D., Associate Professor Khrupovych S. Ye.

У відповідності до Господарського кодексу України, підприємства створюють заради отримання прибутку, і за результатами позитивної фінансової діяльності, відбувається зростання економічних показників організації за рахунок підвищення продажей товарів, надання послуг, виходу на нові ринки збуту і освоєння інноваційних методів стимулювання споживачів. Ми дотримуємося тих ключових позицій, згідно із якими, покупець, вгамовуючи свої визначені потреби, завжди надає перевагу оптимальному співвідношенню якості та ціни, а також і витратам як споживчим так і альтернативним на обслуговування покупки після її придбання. Всі ці аргументи, котрі